

Handleiding vertrouwenspersonen



In deze handleiding spreken we van hulpzoeker of melder, daarmee wordt bedoeld, iemand die de vertrouwenspersoon benaderd voor ondersteuning. Dit kan een lid zijn, ouders van een lid, leiding, kaderleden, vrijwilligers, etc.

In het functieprofiel staan de kaders omschreven van de functie vertrouwenspersoon. In deze handleiding wordt dit verder toegelicht.

Indien er vragen zijn over de functie vertrouwenspersoon kan contact opgenomen worden met landelijk team sociale veiligheid (socialeveiligheid@scouting.nl). Als je als vertrouwenspersoon inhoudelijk in gesprek wil, kan je contact opnemen met de landelijk vertrouwenspersonen (landelijkevertrouwenspersoon@scouting.nl).

Onderwerpen van deze handleiding

- Vertrouwelijkheid
- Kerntaken
- Vertrouwenspersoon v.s. vertrouwenscontactpersoon
- Vertrouwenspersoon in de organisatiestructuur van Scouting Nederland
- Voorbeeld jaarverslag

Vertrouwelijkheid

De vertrouwenspersoon beschikt over veel vertrouwelijke informatie. Het is voor een vertrouwenspersoon goed om aan de start van de functie een intern verschoningsrecht af te spreken met het bestuur.

Intern verschoningsrecht

Het interne verschoningsrecht houdt in dat de vertrouwenspersoon het recht heeft om geen antwoord te geven op inhoudelijke vragen vanuit de organisatie. De vertrouwenspersoon kan dus niet gevraagd worden om vertrouwelijke informatie vrij te geven. Dit interne verschoningsrecht moet aan de start van de functie afgesproken worden. Buiten de organisatie heeft de vertrouwenspersoon geen wettelijk verschoningsrecht zoals artsen en advocaten dat wel hebben. Indien van toepassing moet een vertrouwenspersoon dus wel antwoorden geven aan politie, justitie en rechters.

Kerntaken

De vertrouwenspersoon heeft drie kerntaken

1. (Hoofdtak:) Het opvangen, begeleiden en adviseren van leden
2. Voorlichten, informeren en inspireren van de vereniging
3. Gevraagd en ongevraagd adviseren van het bestuur

Voor de rol van vertrouwenspersoon binnen Scouting betekent dat de volgende praktische zaken

** De taken met een sterretje zijn de extra taken van de landelijke vertrouwenspersonen, deze gelden niet voor de groep, admiraliteit en/of regio.*

1. *Het opvangen, begeleiden en adviseren van leden*
 - De vertrouwenspersoon vangt de melder op, staat deze te woord, geeft duidelijk de kaders van de vertrouwelijkheid aan
 - De vertrouwenspersoon is oordeelvrij
 - De vertrouwenspersoon kijkt samen met de melder naar mogelijke oplossingen en adviseert daarbij over de mogelijke positieve en negatieve gevolgen hiervan. Hierbij wordt ook gekeken of een oplossing in de informele sfeer mogelijk is.
 - De vertrouwenspersoon laat te allen tijde de regie bij de melder
 - De vertrouwenspersoon geeft informatie over de mogelijk te volgen procedures, naast interne procedure ook strafrechtelijke of civielrechtelijke procedure en de consequenties daarvan.

- Indien nodig verwijst de vertrouwenspersoon de melder naar (in)formele daarvoor in aanmerking komende (hulpverlening)instanties en ondersteunt hulpzoeker bij het inschakelen van deze instanties, hieronder vallen ook politie en de officier van justitie/ openbaar ministerie
 - **De landelijke vertrouwenspersonen* bieden nazorg aan een groeps-/regio vertrouwenspersoon indien nodig
 - **De landelijk vertrouwenspersonen* zijn een vraagbaak en sparringpartner voor de vertrouwenspersonen in de vereniging
2. *Voorlichten, informeren en inspireren van de organisatie*
- De vertrouwenspersoon draagt bij aan een sociaal veilig klimaat binnen de vereniging
 - De vertrouwenspersoon is goed zichtbaar en vindbaar voor leden van de vereniging
 - De vertrouwenspersoon houdt zich op de hoogte van (landelijke) ontwikkelingen op het terrein van preventie en bestrijding van grensoverschrijdend gedrag
 - Het hoogste orgaan bij een groep is de groepsraad, de vertrouwenspersoon vindt een passende manier om het algemene onderwerp sociale veiligheid en bereikbaarheid vertrouwenspersoon ook te agenderen bij de groepsraad.
 - **De landelijk vertrouwenspersonen* borgen de inzet van vertrouwenspersonen door mee te denken in opleiding/training en het inrichten van een netwerk vertrouwenspersonen met de nodige documenten en procedures.
 - **De landelijk vertrouwenspersonen* werken samen met relevante landelijke teams en evenementen
 - **De landelijke vertrouwenspersonen* zorgen voor verbindingen en uitwisseling met relevante organisaties binnen en buiten de eigen vereniging waarmee hij/zij zichzelf blijft ontwikkelen én het beleid op vertrouwenspersonen van de vereniging.
3. *Gevraagd en ongevraagd adviseren van het bestuur*
- De vertrouwenspersoon houdt een anonieme registratie bij (zie de bijlage voor een voorbeeld) op grond waarvan gegevens kunnen worden verstrekt ten behoeve van het jaarverslag.
 - De vertrouwenspersoon evalueert 1 x per jaar mondeling met de voorzitter/directeur onder andere om te concluderen of de registratie laat zien of het om individuele situaties of om een trend gaat. Het bestuur kan vervolgens besluiten om deze signalen op te pakken.
 - De vertrouwenspersoon kan mogelijke aanbevelingen aandragen waarmee het beleid gericht op het verbeteren van een sociaal veilig klimaat kan worden opgesteld c.q. bijgesteld. De verantwoordelijkheid voor het aanpassen van het beleid ligt altijd bij het bestuur.
 - De vertrouwenspersoon kan het bestuur ongevraagd advies geven wanneer daar aanleiding toe is. Het is vervolgens aan het bestuur om hier mee aan de slag te gaan of niet.

Indien een vertrouwenspersoon twijfelt of een gevraagde taak door het bestuur passend is dan kan deze altijd overleggen met de landelijk vertrouwenspersonen of landelijk team sociale veiligheid.

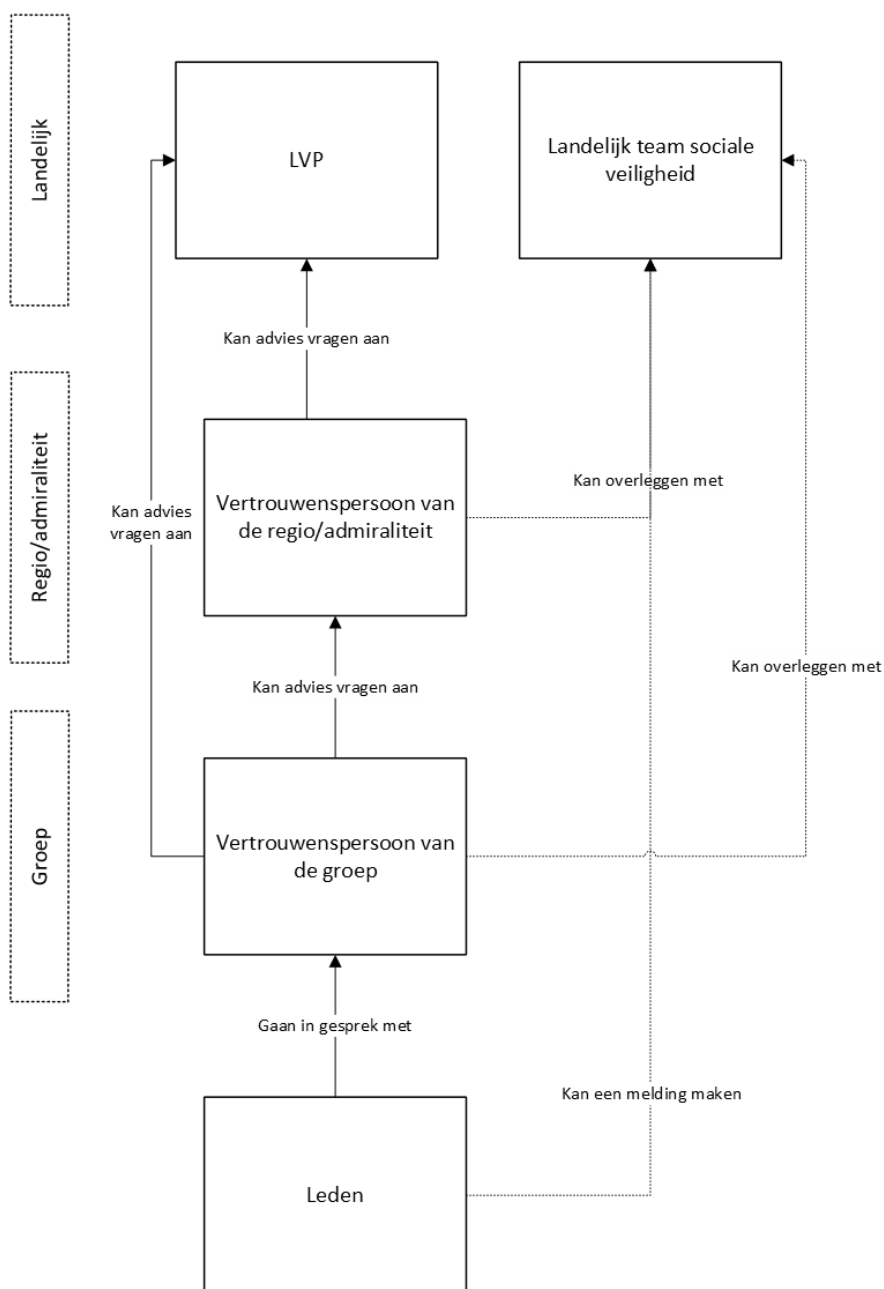
Verschillende functies vertrouwenspersoon, luisterende oren en vertrouwenscontactpersoon

Binnen Scouting spreken we van de rollen vertrouwenspersonen (VP) en luisterende oren (LO). De functie luisterende oren kennen we alleen bij evenementen.

De functie vertrouwenscontactpersonen (VCP) zoals bij de sport en centrum NOV kennen we niet bij Scouting Nederland. Er zit veel overlap in de functies VP en VCP. Het verschil tussen de twee functies is dat een VCP het verhaal aanhoort en doorverwijst. Een vertrouwenspersoon vangt een melder op, kan begeleiden en adviseren. Je kan de VCP wel vergelijken met de LO, deze doen ook het eerste contact maar verwijzen snel door indien nodig.

Vanwege de organisatiestructuur is bij Scouting gekozen voor de functie vertrouwenspersoon, de VCP moeten namelijk een VP hebben om naar door te kunnen verwijzen. Binnen Scouting Nederland zijn er wel Landelijk Vertrouwenspersonen (LVP) beschikbaar voor de VP van de groep/regio/admiraliteiten, deze kunnen hier zelf contact mee leggen om advies te vragen over een melding die is binnengekomen. De LVP zijn er in de basis niet voor melders van de lokale groep zelf.

De vertrouwenspersoon in de organisatiestructuur van Scouting Nederland



Voorbeeld jaarverslag

Jaar:	
Thema's	Aantallen
Advies	
Alcohol & drugs	
Conflict	
Grensoverschrijdend gedrag	
Integriteit	
Klacht	
Mentale gezondheid	
Overlijden	
Veilig thuis	

